

Gemensam gymnasierregion 2.0 - förslag till reviderad modell av strukturtillägg

KSLs rekommendation

KSLs styrelse beslutade vid sitt sammanträde 2015-03-19 att rekommendera gymnasierregionens kommuner att:

anta förslaget till revidering av modellen för strukturtillägg

Ärendebeskrivning

Den 1 juli infördes ett förtydligande i skollagen att kommuner och rektorer ska fördela resurser till utbildningen inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

I samband med att kommunerna har fattat beslut om ett nytt samverkansavtal från 2015 har en modell för resursfördelning införts, ett strukturtillägg. Syftet med strukturtillägget är att ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med behov av mer stöd.

Inför införandet av strukturtillägg kommunicerades och förankrades förslaget att strukturtillägget ska fördelas till elever med meritvärden under 200 poäng som går ett nationellt program. I slutfasen ledde en felaktig beräkning till att beslut fattades att strukturtillägget under det första året fördelas på alla elever. KSLs styrelse beslutade samtidigt att en översyn skulle göras inför 2016.

Så beräknas strukturtillägget

Strukturtillägget utgår från alla elevers meritvärden från årskurs 9 och beräknas utifrån oddsens att de ska nå högskolebehörighet. Ju lägre meritvärde desto högre oddskvot, d.v.s. desto mindre sannolikhet att eleven når högskolebehörighet.

Sannolikheten är beräknad på samverkansrådets elever i okt 2013 och gjord av Sweco på uppdrag av KSL. Enligt senaste beräkning förklarar

meritvärdena ca 80 procent av sannolikheten att få högskolebehörighet. Oddskvot för varje meritvärde hämtas från Swecos modell. Struktur tillägget beräknas per elev och program, men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. De totala beloppen specificeras endast per skola och per nationellt program. Sedan är det rektorn som beslutar om vilka åtgärder eller satsningar som bör göras.

Meritvärdet från åk 9 utgör grund för beräkning även för elever i årskurs 2 och 3.

Även om struktur tillägget beräknas per elev är det inte ett tillägg som är tänkt att tillfalla varje unik individ. Struktur tillägget utformning gör att skolor med många elever med lägre meritvärde får ett högre struktur tillägg och skolor med många elever med höga meritvärden får lägre struktur tillägg. Struktur tillägget syftar till att ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med behov av mer stöd. Struktur tillägg är därmed inte att likställas med t ex tilläggsbelopp som är knutet till en unik individ.

Implementering – struktur tillägg vårterminen 2015

Struktur tillägget för vårterminen 2015 beräknades på elever placerade i gymnasieskolan den 10 oktober 2014 och samtliga elever på ett nationellt program genererar ett struktur tillägg. Det innebär att av gymnasieskolans drygt 68 000 elever i gymnasiet är ca 60 000 elever berättigade till struktur tillägg nu under vårterminen. Övriga elever går på ett introduktionsprogram och är inte berättigade till struktur tillägg

Kostnaderna för gymnasieskolan i regionen är ca 7 miljarder och av dessa fördelas ca 107 miljoner om som struktur tillägg till skolorna baserat på deras meritvärde i åk 9. För vårterminen motsvarar det 53,5 miljoner kronor.

UEDB har utvecklats och anpassats för att hantera betalningsströmmar avseende struktur tillägg. Skarp körning för vårterminen 2015 gjordes den 10 februari och utbetalning sker i samband med utbetalningen för programpengen för februari 2015.

Fördelningen av struktur tillägget per intervall för vårterminen 2015:

Meritvärdesintervall	Struktur tillägg läsår	Struktur tillägg VT 2015	Antal elever	Belopp
0-29	3 850	1 925	671	1 291 675
30-59	5 575	2 788	108	301 104
60-89	5 421	2 711	547	1 482 917
90-119	5 203	2 602	1 135	2 953 270
120-159	4 705	2 353	2 948	6 936 644
160-199	3 026	1 513	11 298	17 093 874
200-239	1 680	840	15 137	12 715 080
240-279	981	491	15 293	7 508 863
280-	488	244	12 996	3 171 024
Summa			60 133	53 454 451

Översyn av strukturtillägg inför kommande läsår 2015/2016

Inför införandet av strukturtillägg kommunicerades och förankrades förslaget att strukturtillägget ska fördelas till elever med meritvärden under 200 poäng som går ett nationellt program. I slutfasen ledde en felaktig beräkning till att beslut fattades att strukturtillägget under det första året fördelas på alla elever. KSLs styrelse beslutade samtidigt att en översyn skulle göras inför 2016.

I översynen ingår att se över meritvärdesintervaller med tillhörande strukturtillägg samt behov av en gräns för vilka elever som ska bara berättigade till strukturtillägg. Inför införande av strukturtillägg föreslogs ett tak på 200 meritpoäng och kansliet har det som utgångspunkt i översynen.

Erfarenheter från implementeringen

Följande slutsatser kan vi dra efter implementeringen:

- Om ett tak på 200 meritpoäng hade funnits så hade antalet berättigade elever sjunkit från ca 60 000 till 16 700 elever (knappt 30 %). Dessa hade fått ta del av ytterligare 23 miljoner kronor av de drygt 53 miljoner som omfördelades för vårterminen.
- Intervallerna i tabellen ovan bör ses över då de inte stämmer med behörighetsgränser i de nationella programmen. Gräns för behörighet till Yrkesprogrammen är 80 poäng. Gräns för behörighet till Högskoleförberedande programmen är 120 poäng.
- Många elever som saknar behörighet och börjar ett Introduktionsprogram söker inte om via antagningen när de sedan börjar på ett nationellt program. Det innebär att de finns i antagningsdatabasen med ett lägre meritvärde och kan därmed generera ett högre strukturtillägg än de bör ha.
- Det finns en grupp elever som saknar meritvärde. De kan vara elever med utländska betyg, elever som gått waldorfskola. De beräknas utifrån intervallet 0-29 och genererar ett strukturtillägg som enligt Swecos beräkningar tilldelats ett meritvärde som motsvarar genomsnittet på det program de går på. Vid en genomlysning av på vilka skolor/program dessa elever går ser det ut att vara en relevant bedömning.
- Inför läsåret 14/15 har eleverna möjlighet att tillgodogöra sig ett extra betyg. Detta har gjort att maxpoängen har höjts från 320 till 340 poäng. Bör detta påverka vilket tak som sätts för att vara berättigad till strukturtillägg?

Förslag till reviderad modell av strukturtillägg inför kommande läsår 2015/2016

Meritvärdestak

Syftet med strukturtillägget är att ge skolor med elever med sämre måluppfyllelse extra medel för att kunna ge dessa elever de stöd de behöver.

Mycket talar för att det bör finnas en begränsning för vilka elever som ska vara berättigade till strukturtillägg. Sätts taket vid 200 meritpoäng så skulle det ge

en större effekt genom att ett klart färre antal elever skulle få en större del av den del som omfördelas genom strukturtillägget.

Medianen för meritvärdet har ökat något 2014. Sannolikt i och med att eleverna nu får tillgodoräkna sig ytterligare ett betyg. Ökningen är inte så stor så att det motiverar en ändring av tidigare förslag på tak vid 200 meritvärdespoäng

Meritvärdesintervaller och belopp

Med utgångspunkt från ett tak vid 200 meritvärdespoäng så visar erfarenheterna från implementeringen att meritvärdesintervallerna bör bli färre och anpassas så att de stämmer överens med behörighetsgränserna till de nationella programmen.

Elever med meritvärden i antagningsdatabasen som ligger under behörighetsgränserna (1 - 79) har sannolikt högre meritvärde i och med att de kommit in på ett nationellt program. Meritvärdet är dock inte uppdaterat då de inte sökt om via antagningen efter att ha gått ett introduktionsprogram. För att undvika att dessa elever överkompenseras bör intervall 1 - 79 ha samma belopp som följande intervall 80 – 119.

Föreslagna belopp är beräknade utifrån vårterminens fördelning om det funnits ett tak om 200 poäng, avrundade till närmsta hundratal.

Nedan beskrivs förslag till intervaller samt förslag till belopp.

Meritvärdesintervall	Strukturtillägg Läsår	Motiv
0 – saknar meritvärde	6 800	Elever som saknar meritvärde som går ett nationellt program.
1 – 79	9 600	Elever som vid första antagningen saknar behörighet och som inte har ett uppdaterat meritvärde efter studier på introduktionsprogram.
80 – 119	9 600	Här börjar gräns för behörighet till Yrkesprogram
120 – 159	8 400	Här börjar gräns för behörighet till Högskoleförberedande program
160 – 199	5 400	Sista intervall innan tak på 200 meritpoäng

Konsekvenser av föreslagen förändring

En beräkning av konsekvenserna på kommunnivå har gjorts och som presenteras i bilaga. Beräkningarna visar skillnaderna mellan strukturtillägget för VT 2015 och det nya förslaget baserat på utfallet för strukturtillägget för 2015. *Se bilaga.*

Konsekvenserna kan dock bli större på enhetsnivå beroende på elevsammansättning på en enskild skola. Föreslagen förändring innebär att det finns skolor som i princip inte kommer att få något struktur tillägg och andra kommer att få ett betydande tillskott.

Dialog och förankring

Dialog och förankring har skett vid kommunstyrelseordförändenas träff den 3 mars, kommundirektörernas träff den 6 mars samt med ansvariga förvaltningschefer. Utbildningsberedningen beslutade att ställa sig bakom förslaget vid sitt sammanträde den 10 mars.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i KSLs styrelse. KSL överlåter till kommunen att fatta beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling.

Svarsperiod

KSL önskar få kommunernas ställningstaganden **senast 26 juni 2015**

med e-post till registrator@ksl.se

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av:

Ulrika Pudas, telefon 08- 615 94 33, e-post ulrika.pudas@ksl.se

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Erik Langby
ordförande

Madeleine Sjöstrand
direktör

Bilaga.

Översyn struktur tillägg – effekt på kommunnivå av föreslagen förändring baserad på läsår 14/15 (utfallet för VT 2015 utgör underlag)

Kommun	Summa läsår 14/15	Summa förslag läsår 15/16	Differens
Södertälje	5 539 900	6 445 000	905 100
Botkyrka	5 651 948	6 304 600	652 652
Norrtälje	3 218 088	3 784 600	566 512
Sigtuna	2 612 632	2 999 600	386 968
Nynäshamn	1 689 436	1 991 000	301 564
Haninge	4 778 480	5 079 000	300 520
Håbo	1 378 154	1 572 600	194 446
Upplands-Bro	1 541 402	1 700 000	158 598
Upplands-Väsby	2 389 638	2 537 400	147 762
Järfälla	3 966 006	4 071 400	105 394
Österåker	2 668 826	2 753 000	84 174
Nykvarn	529 884	590 000	60 116
Sundbyberg	1 546 192	1 576 200	30 008
Tyresö	2 957 638	2 946 600	-11 038
Vallentuna	2 003 954	1 979 600	-24 354
Vaxholm	622 634	562 600	-60 034
Salem	952 094	874 200	-77 894
Värmdö	2 226 762	2 069 400	-157 362
Ekerö	1 361 962	1 169 400	-192 562
Solna	1 929 148	1 672 200	-256 948
Huddinge	5 682 840	5 256 400	-426 440
Lidingö	1 908 224	1 344 800	-563 424
Danderyd	1 422 656	787 600	-635 056
Sollentuna	3 148 454	2 345 400	-803 054
Nacka	4 208 134	3 287 400	-920 734
Täby	3 156 526	2 213 000	-943 526
Stockholm	32 018 910	29 276 800	-2 742 110